

שו א בכור בהמה טהורה וכו' עד ונוהג בין בזמן הבית בין שלא בזמן הבית. עטמו לכבוד בהמה מונח הגוף הוא כפולין הן ופטר תמור ולפיין לה נמי מדלימקש למעשר דגן דכתיב (דברים י כג) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגןך מירושך ויהרך ונכרות נקרך ולאנך וכן כתיב הרמב"ם בפ"א דנכרות:

ב זמ"ש בשם הרמב"ם דאינו נוהג אלא בארץ וכו'. כך היטה נוסחאתן בספרי הרמב"ם ולכן השיג עליו הראש"ד לשם גס הראש"ש בסוף פרק כל המוקדשין היב"ד דברי הרמב"ן להוכיח מן התלמוד דכבוד נוהג במ"ל להוציא מחד רבותא שכתיב בפסוקי דאינו נוהג אלא בארץ וכו' והביא לשון הרמב"ם שכתב כך בפ"א דנכרות כפי נוסחאתן בספרו אבל נוסחה ספרי הרמב"ם שדיינו כמות כלשון הזה מלות בכור בהמה טהורה נוהגת בארץ ובמ"ל אין מביאין נכרות ממ"ל וכו' אי"כ ליכא פלוגתא בהא מילתא והכי נהוג ליתן נכרות לכהניס במ"ל האדנא:

הלכות בכור בהמה טהורה

סימן שו

פרטי רחמי דינים הטובארים בזה הסימן

[א] בכור בהמה טהורה במה נוהג ובאיזה זמן ובאיזה מקום: [ב] כמה חייבים הבעלים ליטפל בכבור: [ג] אין לכהן לטרוך בזמן הזה לקבלו מפני שיש בו טורח ליטפל בו: [ד-ה] בכור בעל מום מי מותר לאכלו ומה יכול לכהן לעשות בו ומה ממנו נמכר במקולין ונשקל בליטרא: [ו] אפילו בעל מום נאכל תוך שנתו ומאימתי מוגין לו:

שו א בכור בהמה טהורה נוהג בזכרים ולא בנקבות דכתיב כל פטר רחם הזכרים וגו'. (שמות יג יב): ונוהג בין בזמן הבית ובין שלא בזמן הבית. כתיב הרמב"ם (ה' נכרות פ"א ה"ה) דלפיין לה מדלימקש בכור למעשר דגן: וכתב הרמב"ם שאינו נוהג אלא בארץ וכו'. לא דקדק רבינו נמ"ש בשם הרמב"ם שהוא לא כתיב כן אדרבה כתיב (שם) שנוהג במ"ל ולא מילק בין בארץ לחוץ לארץ אלא לענין שאין מביאין נכרות ממ"ל לארץ וגם מ"ש בשמו שאם הוכחו לא יקרבו שהם חולין גמורים אינו מדוקדק שאע"פ שכתב שלא יקרבו לא כתיב שהם חולין גמורים אלא שיאכל במומו וכל זמן שלא נולד לו מום הרי הוא נקדושתו ואפשר שנוסחא משושבת נודמנה לרבינו דברי הרמב"ם שגם הראש"ד היה גורס דברי הרמב"ם הרי הוא כחולין וכתב עליו שהוא טעות דלפילו לר"ע קדושת בכור יש ט ואינו נגזר ועמד ואינו נאכל אלא במומו ע"כ [בדק הבית] הרשב"א בחשוכה (ח"א סימן של"א) ג"כ תמה עליו והאריך בדבר [עד כאן]:

א בכור בהמה טהורה נוהג בזכרים ולא בנקבות דכתיב כל פטר רחם הזכרים וגו' (ב) ונוהג בין בזמן הבית בין שלא בזמן הבית. (ג) [א] וכתב הרמב"ם שאינו נוהג אלא בארץ ואפילו אם הובאו מחוצה לארץ לא יקרבו שהם חולין גמורין והרמב"ן א כתב שנוהג בחוצה לארץ וכן היא מסקנת אדוני אבי הראש"ש ז"ל. (ד) וכתב עוד הרמב"ם שצריך להקדישו ואם לא הקדישו

ז זמ"ש בשם הרמב"ם שצריך להקדישו וכו'. עטמו דפקד כחכמים דלפיני ארבי ישמעאל נמשנה דסוף פרק המקדיש שדו ודרשו אל מקדיש (ויקרא כ טו) ללא שאם מתפייסו לשם זבח אחר עובר בלאו ומקדיש (דברים טו יט) מינעני ליה שמנוה להקדישו לשם בכור ולומר זה קדוש לכזורה וע"פ שהוא קדוש מאליו והראש"ש

אלא ג יאכל במומו ואם הביא אין מקנלין ממנו ולא יקרבו אלא יאכל במומו עכ"ל. ודרשא זו אימא בסוף פ"ג דתמורה (כ"א): בשם ר"ע ופ"ג דרבי ישמעאל פליג עליה החס פסק כ"ע. ואימא נמי להאי דרשה דר"ע בפרק בתרא דנכרות (ע). והתם קאמר ומאמר שאינו קרב למאי קדיש ליאכל במומו לבעלים. ובסוף מסכת חלה בפירוש המשנה כתב שדרשה זו היא בספרי (ראה פסקא ע) ג"כ: זמ"ש רבינו בשם הרמב"ן. בסוף פרק כל פסולי המוקדשין (פ"י ג) הביא הראש"ש כל דברי הרמב"ן שהארץ להוכיח בכמה ראיות דכבוד נוהג במ"ל ולאפוקי מחד דרבותא שכתב שאינו נוהג אלא בארץ: וכתב הרמב"ם עוד שצריך להקדישו וכו'. ז"ל הרמב"ם (שם ה"ד) מנהו להקדיש בכור בהמה טהורה ויאמר הרי זה קדוש שנאמר (דברים טו יט) מקדיש לה' אלהיך ואם לא הקדישו הרי זה מתקדש מאליו וקדושתו מרחם היא ובסוף פרק המקדיש שדו (פרכין ט). אימא להאי דרשה אלינא דרנבן:

והנוסחא שלנו דברי הרמב"ם היא נכונה ואין זה שום קושיא שהרי כמות בספרים שלנו כלשון הזה מלות בכור בהמה טהורה טהגם בארץ ובחוצה לארץ אין בן מביאין נכרות ממ"ל שנאמר (דברים י כג) ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגןך מירושך ויהרך ונכרות נקרך ולאנך ממקום שאמה מביא מעשר דגן אמה מביא בכור נקר ולאן ר"ע ופ"ג דרבי ישמעאל פליג עליה החס פסק כ"ע. ואימא נמי להאי דרשה דר"ע בפרק בתרא דנכרות (ע). והתם קאמר ומאמר שאינו קרב למאי קדיש ליאכל במומו לבעלים. ובסוף מסכת חלה בפירוש המשנה כתב שדרשה זו היא בספרי (ראה פסקא ע) ג"כ: זמ"ש רבינו בשם הרמב"ן. בסוף פרק כל פסולי המוקדשין (פ"י ג) הביא הראש"ש כל דברי הרמב"ן שהארץ להוכיח בכמה ראיות דכבוד נוהג במ"ל ולאפוקי מחד דרבותא שכתב שאינו נוהג אלא בארץ: וכתב הרמב"ם עוד שצריך להקדישו וכו'. ז"ל הרמב"ם (שם ה"ד) מנהו להקדיש בכור בהמה טהורה ויאמר הרי זה קדוש שנאמר (דברים טו יט) מקדיש לה' אלהיך ואם לא הקדישו הרי זה מתקדש מאליו וקדושתו מרחם היא ובסוף פרק המקדיש שדו (פרכין ט). אימא להאי דרשה אלינא דרנבן:

פרישה

שו (ב) ונוהג בין בזמן הבית בין שלא וכו'. דלפיין לה מדלימקש בכור למעשר דגן. רמב"ם: (ג) וכתב הרמב"ם שאינו נוהג אלא בארץ וכו'. ז"ל כ"י נילקא משושבת נודמנה לרבינו דברי הרמב"ם שכתבם שלא כמות אדרבה שנוהגת בארץ ובמ"ל ואין מביאין נכרות ממ"ל לארץ שנאמר ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגןך מירושך ויהרך ונכרות

נקרך ולאנך ממקום שאמה מביא מעשר דגן אמה מביא בכור נקר ולאן אלא יאכל במומו ואם הביא לא יקרבו אלא יאכל במומו עכ"ל ודרשה זו דרש רבי עקיבא וע"ג דרבי ישמעאל פליג עליה פסק הוא כר"ע. ועיין דרישה: (ג) וכתב עוד הרמב"ם שצריך להקדישו. ויאמר הרי זה קדוש שנאמר מקדיש לה' אלהיך:

דרישה

שו [א] וכתב הרמב"ם שאינו נוהג אלא בארץ וכו'. ז"ל כ"י גירסא משושבת נודמנה לרבינו וכו' ועיין ברמב"ם דפוס ישן ודפוס חדש עם כ"מ שבכל אחד יש נוסחא אחרת ממ"ש רבינו בשמו וגם ממ"ש כ"י הנוסחא. ולכאורה היה נראה לעניות דעתי דגם רבינו בנוסחא שהביא להרמב"ם יתפרש על דרך שכתב כ"י הנוסחא האמתית זמ"ש שאינו נוהג אלא בארץ ר"ל שבארץ מקריב הבכור משא"כ במ"ל וכדמסיק דאפילו אם הובאו ממ"ל לארץ לא יקרבו משמע דוקא לא יקרבו אבל אינו חולין ומ"ש שהוא חולין גמורין ר"ל בכור בארץ לאחר שחיטה מותר לזרים לחולין אלא שהוא קדוש שצריך להקריב חלבו ודמו

והוא כחולין גמורין שאין צריך הקרבת דם וחלב ע"ג מוכח והוא כסברת ר"ע אבל הרמב"ן פליג עליה וס"ל כרבי ישמעאל דאמר אם הובא ממ"ל לארץ מקריבין אותו ע"ג מוכח והוא שכתב שנוהג במ"ל אבל כי דייקנין שפיר לא משמע הכי לשון רבינו גם הראש"ש הביא דברי הרמב"ן סוף פ"ג דנכרות ומשם מוכח דס"ל דאפילו לר"ע הם קדושים אלא שאינן נקריבין ולאפוקי מהרמב"ם דסבר והוא חולין גמורין ושהוא תמה עליו וכן תמה עליו הר"ן (שו"ת הר"ן סי' ז) והרשב"א (שו"ת הרשב"א ח"א סי' שלא) והראש"ד (שם) ואי הוה סברי כר"ע לא הוה תמהו עליו אף שהם מסתבר להו דהלכתא כר"י ומכ"ש שזה אינו שהלכה כר"ע מחבירו ודריק:

הגהות והערות

שו [א] 'והרמב"ן כ"ה ברוב הדפוסים וכתב"י והכי מסתברא. בדפוס פייבי די שאקו וכן בדפוס וילנא הגירסא כן 'והרמב"ם ודאי טעות סופר הוא: [ב] ברמב"ם הגירסא 'ואין': [ג] ברמב"ם שלפנינו הגירסא 'אלא הרי הוא כחולין ויאכל במומו'. והערות השלחן (סע' ו) תמה על הביי ח"ל ותימא גדולה שהראש"ד שהיה במומו של הרמב"ם והראש"ש והרשב"א והטור שהיו סמוכים לומר לכולם נודקי טעות בנוסחת הרמב"ם ועוד מוכריזו בספר המצוות בעשין מצוה מט מוכח להדיא כדבריהם. ועיי"ש בסע' ו שחירן את שיטת הרמב"ם לפי גירסתם של הראש"ד והטור ברמב"ם:

[א] ומ"ש בשם הרא"ש שאין צריך: וזו היא מצותו נותנין אותו לכהן ולא לכהנת. כבר נמנאל נחמלת סימן שקודם זה: ומ"ש בין אם הוא תם או בעל מום שנוגד בפומו או שנוגד בו מום אחר שנוגד. כן משמע נמשנה נכורות פרק עד כמה (טו):

ד ואלא יתנו לו מיד כשיוגד וכי. משנה נפרק עד כמה והטעם מדכתיב (נמדנר יס ט) למשנה גסה לגדולה שכל משנות כהונה אינו מותר לתת לכהנים אלא דרך גדולה כמו שנותנים המשנות למלכות [ו] ולפיכך אין נותנין בכור כשיוגד שיש בו עמל וטורח שאין זה גדולה לכהן ואפילו רוצה הכהן ליעטל בו אינו ראוי ליתנו שזה ככהן המסייע על הגרנות וכן כתב הרמב"ם בפ"א (ה"ד):

קדוש מרחם ואדוני אבי הרא"ש ז"ל כתב שאין צריך [ז]. וזו היא מצותו נותנין אותו לכהן ולא לכהנת בין אם הוא תם או בעל מום שנוגד במומו או שנוגד בו מום אחר שנוגד: ב ולא יתנו לו מיד כשיוגד [ח] אלא הבעלים חייבין לטפל בו (א) (ז) בבהמה דקה שלשים יום ובגסה חמשים יום ואם אין לו כהן מצוי חייב לטפל בו עד שיודמן לו כהן: ג (ה) במה דברים אמורים בתם בזמן הזה (ו) אבל בעל מום שרוצה הכהן

ב ואלא יתנו לו מיד כשיוגד אלא חייבים למספ' בו בבהמה דקה [ז] ובגסה [ח] יום. עס נמשנה: [ט] ומ"ש ואם אין לו כהן מצוי חייב ליעטל בו עד שיודמן לו כהן: ג בדיא בתם בזמן הזה אבל בעל מום שרוצה הכהן ליקח אותו ולאכלו מיד או תם בזמן הבית ורוצה לקבלו מיד ולהקריבו רשאי. משנה נפרק עד כמה (שס):

דרכי משה

שו (א) כתב בהגהות מרדכי סוף האשה שהלכה (יבמות ט"ו קכו) ואם אמר הכהן תוך הזמן תגהו לי ואני אטפל בו לא יתנו לו דהוי ככהן המסייע בבית הגרנות עכ"ל:

פרישה

(ד) בבהמה דקה [ז] יום ובגסה [ח] יום. נמנאל יליף לה מקרא. ועיין מרישה: (ה) בדיא בתם בזמן הזה. ר"ל כנס חמן הזה מסממל אין הכהן רוצה לקבלו נמוך המון אכל מס חמן הית או נעל מום חמן הזה מסממל רוצה לקבלו נמוך חמן: (ו) אבל בעל מום שרוצה הכהן ליקח אותו ולאכלו מיד. אכל אם אינו רוצה לאוכלו מיד אסור ליתן לו לטפל בו דהוי כמו מסייע על מתמויו:

דרישה

[ב] אלא הבעלים מחוייבים ליעטל בו בדקה [ז] יום ובגסה [ח] יום. כן הוא במשנה ריש פרק עד כמה (טו): וז"ל הגמרא שם מנא הני מילי אמר רב כהנא דאמר קרא (שמות כב כח-כט) בכור בניך תתן לי וכן תעשה לצאנך מלאתך דמעך לא תאחר כן תעשה לשורך פרש"י כתיב בפרשת ואלה המשפטים מלאתך דמעך לא תאחר בכור בניך תתן לי כן תעשה לשורך ולצאנך ודרשינן הכי בכור בניך תתן לי כן תעשה דכי היכי דבכור בניך מצותו לאחר ל' דכתיב (במדבר י"ח טו) ופרויו מבן חדש תפדה אף בכור צאנך לאחר ל'. מלאתך דהיינו בכורים כן [תעשה] לשורך כי היכי דבכורים לאחר חמשים [ז] שהרי בפסח התבואה מתבשלת ואין מביאין בכורים עד שיביאו שתי הלחם כעצרת כדאמרין בפרק רבי ישמעאל (מנחות סח:). ופריך איפוך אנא מסתברא דמוקדם למוקדם דמאחר למאחר ופרש"י מלאתך מוקדם בפסוק ראשון דרשינן אשורך המוקדם בפסוק שני אדרבה דסמין ליה אדסמין ליה דהיינו בכור בניך לשורך [ז] אמר רבא אמר קרא תעשה הוסיף לך עשייה אחרת בשורך ואימא שיתין פרש"י דעשייה אחרת דומיא דהך בכור בניך תתן לי בעיני. ומשני לא מסרך הכתוב אלא לחכמים תניא נמי הכי [ח] פירוש לא מסרך וכי הואיל שלא גילה לך שיעור עשייה שנתוסיף ודאי לחכמים מסרך שיפרשו לך הטעם ואחריהם תלך עכ"ל גמרא ורש"י. והנה לכאורה היה נראה דלמסקנא דמסרך הכתוב לחכמים היינו טעמא דחכמים דתקנו לגסה

חדושי הגהות

שו [א] ומ"ש נסס הרא"ש שאין צריך זהו כרבי ישמעאל עס נערכין ורביס ממהו ע"ז למה פסק כסידלה גס גדלה נעקתס על הטור שכתב כן נסס הרא"ש והמה טיפשו נכל הספרים וילאו למנאל פתח דניס אלו טהרל"ש וז"ל (המעדני יו"ט) (הדברי תמודות) נסוף פרק כל פסולי המוקדשין (א"ח לו) הטור ריש סימן ע"ז כתב נסס אכיו שאין צריך להקדשו והכ"י לא הראה מקום וכן לא ראיתי אנו נלחיה מקום שכתב כן ומ"מ נשמי לעדומו של הטור ונקשתי למנאל טעם לדבריו וז"ל דעעמו כיון דמנא דממתיין דהתם לא שנה אלא דברי רבי ישמעאל נלמוד דלע"ג דהא דרנא רבי ישמעאל שמה מקדיש הקדש עילוי נשנה לפיל מיניה דרנא דרשי ליה

הגהות והערות

[ד] עיין בחדושי הגהות כאן (אות א) המביא את הדברי תמודות המבאר את טעמו של הרא"ש. ועיי' מה שכתבו בדעת הרא"ש הלחם משנה והמשנה למלך (ה' בכורות פ"א ה"ד). והשפת אמת (חורשי הרי"ם יו"ד ס"י שו סע' א) כתב חז"ל ימצוה להקדישו בטור מביא בשם הרמב"ם ושהרא"ש חולק עליו ותמורה האחוריים דמ"ט של הרא"ש וגם לא נמצא ברא"ש מזה. ולפענ"ד נראה דהטור הבין בלשון הרמב"ם דגם האידנא כזה"ו מצוה להקדישו דכ"מ ברמב"ם והשו"ע וע"ז מביא שרא"ש לא ס"ל כן מרהביא סתם במצות בכור ליתנו לכהן ע"ש ולא מביא מצוה להקדישו. וכן היה נראה באמת לדינא אך סתימת הרמב"ם משמע שגם כזה"ו איכא מצוה וצ"ע. וגם בגולד כמומו צ"ע אי איכא מצוה להקדישו אפילו בזמן הבית: ה' [תעשהו] כאן

ה ומ"ש ומוכרו ומקדש בו את האשה. משנה פ"ק דמעשר ד ואם הכהן מסרב מלקבלו מפני שיש טורח גדול לטפל בו שני דכשמקדש בו את האשה ה"ל כמוכרו דש"י והטעם דממון כהן הוא בין בעל מום בין חס יכול למכרו אפילו כהן לישראל נמי מותר למכרו וה"פ פ"ק דתמורה וכדכתב רבינו נסים בשם רש"י: (א) וכן כתב בהגהות אשכנזי פ"ק אין לדין (פי' ו) בשם אור זרוע יב' שלמד מדברי רש"י:

ליקח אותו ולאכלו מיד או תם בזמן הבית ורוצה לקבלו מיד ולהקריבו רשאי: ד ואם הכהן מסרב מלקבלו (ב) מפני שיש טורח גדול לטפל בו בזמן הזה עד שיפול בו מום אינו רשאי (ו) (ג) מפני שנראה כמבזה מתנות כהונה. והתם בזמן הבית (ד) יקריבנו תוך שנתו שיזרוק דמו ויקטיר אמוריו ויאכל הבשר ומונין לו השנה משיהיו לו שמנה ימים ואם לא הקריבו תוך שנתו לא נפסל ויקריבנו אחר כך: ה ובזמן הזה ישהנו עד שיפול בו מום והבעל מום שוחטו על פי מומחה (ט) ואוכלו בכל מקום ומאכילו לכל מי שירצה אפילו לגוים (א): ו (י) ומוכרו ומקדש בו את האשה שהוא כשאר ממונו (יא) ובלבד שלא ימכרו

ואם לא הקריבו תוך שנתו לא נפסל ויקריבנו אח"כ. נריחא ס' (ה):

ה ובזמן הזה ישהנו עד שיפול בו מום. פשוט נפרק עד כמה (מ). ומ"ש והבעל מום שוחטו על פי מומחה. פשוט נמסכת נכורות (ס) ונפרק אין לדין (טו): ומ"ש ואוכלו בכ"ז מקום. כלומר אפילו בח"ל הכי משמע נפרק אין לדין ונפרק אלו טריפות (מד): נמי אמרינן רב חסדא שרי נכרה ורב חסדא בח"ל הוה: ומ"ש ומאכילו בכ"ז מי שירצה אפילו לגוי. משנה נפרק כל פסולי המוקדשין (נכורות לב): ב"ש אומרים לא ימנה ישראל עם הכהן על הנכור וכו' מתירין אפילו גוי ואף ע"ג דנבזרייתא קמיה דנ"ה לא שרו אלא לזריס ולא לגוים פסקו הרמב"ם (ס' ה"ג) והרא"ש (פי' ג) כנ"ה דממתינת ולא כנ"ה (ה' נכורות) שפסק כנ"ה דנריחא:

ו ומ"ש ומוכרו ומקדש בו את האשה. משנה נפ"ק דמעשר שני (מ"ג) נכור מוכרים אותו תמים חי ובעל מום חי ושחוט ומקדשין בו האשה ומיימי לה נפ"ק דתמורה (ו): ואיתמר עלה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו לא שנו אלא בזמן הזה אכל בזמן שפית המקדש קיים כיון דתם להקרבה קאי אין מוכרין אותו תמים (ס' מ): אמר רב חסדא לא שנו דיכול למכרו תמים אלא כהן לכהן אכל כהן לישראל אסור ואסקינא דכהן לישראל נמי מותר וכן פסק הרמב"ם (ס' ה"ו) וכן פסק הרא"ש נריש פ"ק כל פסולי המוקדשין וכן כתב רבינו נסים שאלו זה והשתא מ"ש רבינו ומוכרו לא כדמשמע דלבעל מום שהזכיר נסמך קאי אלא לר"ך לומר דלנכור בזמן הזה שהזכיר נרישא קאי שהוא כולל בין חס בין בעל מום: ומ"ש ובבבד ש"א ימכרונו במקורין ולא ישקצנו בייסורא. משנה

דרכי משה

פ"ש שלא מכרו לגוי קודם שנולד נראה דאין הכהן צריך לקבלו דמצוה למכרו וכדי שלא ליתי בה לידי תקלה וכיון דפ"ש ולא מכרו קנסינן ליה. וכן דנתי הלכה למעשה וכ"ש במקום דאיכא למיחש דמכיון להקניט הכהן עכ"ל. וכתב מהרא"י סימן קס"ח בפסקיו דהא דכתב מוהר"ם דצריך לקבלו בספק בכור דוקא שנולד מעצמו אבל הקונה פרה חולבת מגוי אין צריך לקבלו עכ"ל: (ג) בהגהות מרדכי דחולין (ע"א דף תשמ"א) (פי' תשמ"ב) והבשר מותר להאכילו לגוים וכו'. אבל חלבו יש להסתפק יחן עכ"ל ובהגהות מרדכי מפרק האשה שהלכה (פי' קבו) דה"ה דיכול להאכילו לכלבים יט):

(ב) יג' עיין לקמן סי' ש"ו דספק בכור אין הכהן צריך לקבלו ומהרא"י כתב בפסקים סימן (קס"ו) [קס"ח] דמהר"ם כתב דאפילו ספק בכור צריך לקבלו ואפילו לפי האור זרוע (ה' נכורות סי' חצו) דפסק דאין צריך לקבל ואין כופין אותו על כך איסורא מיהא עביד ואם רוצה לקבלו אח"כ כופין אותו לקבלו מיד שהישראל נותנו לו וכמו שהקפיד מהר"ם על הכהן שאינו מקבלו כך הקפיד על המתכוין להקניט הכהן או שלחו לו כדי לנקום ממנו וכן פסק מהר"י סי' קכ"ז דאפילו ספק בכור צריך לקבלו ודוקא מישראל אבל כהן עני שיש לו בכור ונותנו לכהן עשיר אין העשיר צריך לקבלו אבל אם הישראל

פרישה

מ"ן סימן רע"ד. מורי ורבי (מהר"ל נבאורו לטור) טז): (ס) יקריבנו תוך שנתו. ומקרא מלא הוא לפני ה' אלהיך תאכלנו שנה בשנה: (ט) ואוכלו בכ"ז מקום. ר"ל אפילו בחו"ל לר"ן: (י) ומוכרו ומקדש בו את האשה וכו'. אכזר בזמן הזה קאי אפילו כהן כמו שכתב נסים שאלו זה. כ"י: (יא) ובבבד ש"א ימכרונו במקורין וכו'. שלא ינהוג בו לגמרי כמנהג מול שיהיה כיון לקדשים שהנכור היה קודם שנפל

(ו) מפני שנראה כמבזה מתנות כהונה. אכל ממה ממש אינו הוליל שעושה כן מפני הטיחא. וכל כהן שיש סנין]פק בדו לטפל נכורות ואינו מקבלו מאד שלא כהוגן עשה אלא ישראל לעולם חייב לטפל בו עד שימלא מי שיקבלנו וכהן או ישראל רשאי לימנו לרועה נכרי (וכן כתב מהר"ל נפסקיו סימן קס"ט דמותר לטור לעכ"ל לנכור כדי לגדלו וכן כתב האור זרוע נמשנה פי' פשי"ט (י) וכמו דלס הטיל השומר מום דש"י. עד כאן התניה) מנחם בן הר"ר פינתם

דרישה

[ג] מפני שנראה כמבזה את הקדשים וכו'. ואפילו ספק בכור צריך לקבלו (ואיסורא איכא אם אינו מקבלו אבל אין כופין אותו על כך עיין במהרא"י טו) סימן קס"ו וקס"ח ומהר"י סימן קכ"ז שאם כהן עני רוצה ליתן בכור לכהן עשיר אין צריך לקבלו. עד כאן המגיה) ודוקא בספק שבא מעצמו אבל במקום שפ"ש ישראל כגון שקנה פרה חולבת מן העכו"ם או שהיה יכול למכור הבכור לעכו"ם ולא עשה אין צריך הכהן לקבלו. רמ"א (ס' ד) וכן כתב מהר"י וכמ"ש לקמן בהגהה מעשה וכו':

כתב מהר"י וכמ"ש לקמן בהגהה מעשה וכו':

הגהות והערות

מנחם בן הר"ר פנחס וכו' מקומו לפני דברי המגיה. דשלת הדינים דלעיל (א) כהן שיש בידו סיפק (ב) שישראל חייב לטפל (ג) שרשאי למסור לגוי הם מדברי המהרש"ל בשם מנחם בן הר"ר פנחס: יחן שרש ספיקו מבואר בהגהות מרדכי ח"ל "אפילו לר"ע שמחיר הבשר שמא החלב אינו מיקש לצבי ואיל מאחר שאסור ליאכל לישראל והיו כבשר בעל מום טריפה או שמא אפילו ב"ה דברייחא שאוסרים הבשר יתירו החלב להאכיל לעובד כוכבים כמו העור" וכו': יט) דברי הר"ם שבכתי"י ולפי ההשטמות הנדפס עד כה ואנו הדפסנוהו לפי דברי הר"ם שכתבתי זה אינם בר"מ הקצר שנדפסו בסוף הר"ם. ומ"ש שמוחר להאכילו לכלבים כ"כ גם בהגהתו לשו"ע (כס"ה) והשי"ך בס"ק ח כתב בשם הרב פוסקים שאסור להאכילו לכלבים דכתב ואכלת ולא לכלבך:

יא) וז"ל הרא"ש ס' "וכהן צריך לקבלו ואינו רשאי לטור משום דהוי כמבזה מתנות כהונה ואינו מודה בהן": יב) וצ"ע דהא"ו שלפניו בהלכות נכורות סי' חצו הסיק שאין כופין את הכהן ליטול את הבכור ולטפל בו עד שיפול בו מום: יג) בד"ס הקצר שכרפוס דיהרנפורט ווילנא דברי ד"מ אלו הגם המשך לר"מ שבסעיף א. ברפוס קניגסברג בלבד דברים אלו מופיעים כסעיף כפ"ע. אנו נהגנו כרפוס קניגסברג אלא שהשטמו מתוך דברי הר"ם את זמלים "ואם הכהן מסרב מלקבלו" שהם דברי הטור ועל דברים אלו נכתבו דברי הר"ם: יד) "מבואר בגמרא זבחים (נו") אינו מלשון הכ"י והוא מהמגיה בח"ה דפוס דיהרנפורט (אות ד) וברפוסים המצויים שולבה הגהה זו ללשון הכ"י: טו) ר"ש בפסקי מהרא"י שכתב כן בפסקים וכתבים סימן קטו וקס"ח. ועיין מ"ש השי"ך ע"ז (בס"ק ב וס"ק ג): טז) נראה שהקטע

